

การจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบซิปปาและการบูรณาการเนื้อหาบุหรี่
ในรายวิชาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
EDUCATION MANAGEMENT BY USING THE CIPPA MODEL
AND INTEGRATION OF SMOKING CONTENT IN THE INFORMATION
COURSES OF UNDERGRADUATE STUDENTS PROGRAM

วันที่รับ: 15 พฤษภาคม 2564
วันที่แก้ไข: 1 กรกฎาคม 2564
วันที่ตอบรับ: 20 กันยายน 2564

พิมพ์พิสาช จอมศรี^{1*}, วิชยา เห็นแก้ว²,
สุนทรี สุรัตน์³ และ ไพฑูรย์ ยศภาค⁴

Pimpisa Chomsri^{1*}, Wichaya Henkaew²,
Soontaree Surat³ and Paitoon Yodkhad⁴

¹สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย 57100

¹School of Nursing, Mae Fah Luang University, Chiang Rai 57100

²คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย เชียงราย 57000

²Faculty of Nursing, Chiang Rai College, Chiang Rai 57000

³สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เชียงราย 57100

³School of Health-Science, Mae Fah Luang University, Chiang Rai 57100

⁴คณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย เชียงราย 57000

⁴Faculty of Engineering, Chiang Rai College, Chiang Rai, 57000

*Corresponding author E-mail: pimpisa.cho@mfu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาผลของการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบซิปปาต่อการบูรณาการเนื้อหาบุหรี่ในรายวิชาสารสนเทศ ระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาวิทยาลัยเชียงรายที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 142 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ประเด็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับบุหรี่ (R1) โดยการสนทนากลุ่ม 2) ขั้นการดำเนินงาน (D1) อาจารย์นำข้อมูลที่ได้ไปบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนในรายวิชาสารสนเทศ โดยให้ผู้เรียนออกแบบสื่อความรู้ด้วยตนเองตามหลักการของซิปปา และ 3) ขั้นการประเมินผล (R2) โดยการสนทนากลุ่มเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อสื่อสารสนเทศเรื่องบุหรี่และการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ CIPPA

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักซิปปาทำให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องบุหรี่ นอกจากนี้ นักศึกษายังเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะทางสังคมอีกด้วย

คำสำคัญ: รูปแบบซิปปา, บุหรี่, สารสนเทศ, นักศึกษา, ปริญญาตรี

Abstract

The current study identifies studying and developing the effect of a learning by the CIPPA model with integration of tobacco content in the information course. Methodology: This research was a research and development (R & D) design. The population were 142 students of Chiang Rai College, who studying in the academic year 2019. Data collection are as follows: 1) the step of situation analysis for tobacco-related information issues (R1) carry out by focus group discussion. 2) The next step is an implementation (D1), lecturers integrate a focus group data with an information course, and manage students to design an instructional media according to the CIPPA model. And 3) assessment step (R2) carries out by focus group discussion to assess satisfaction with an instructional media and satisfaction with learning management by the CIPPA model. Data analysis used content analysis. Results: A learning style by the CIPPA model encourages an active learner from various sources. And these learnings make students with the right attitude about smoking. In addition, students are also learning both knowledge acquisition skills and social skills.

Keywords: CIPPA Model, Smoking, Information Courses, Students, Undergraduate

บทนำ

มากกว่า 30 ปีที่ผ่านมา พบว่าประชากรทั่วโลกกว่า 200 ล้านคน เสียชีวิตอันมีสาเหตุที่สัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์บุหรี่ (Reitsma et al., 2021) สารพิษในบุหรีมีมากกว่า 4,000 ชนิด ซึ่งพบว่าประมาณ 60 ชนิด ที่เป็นสารก่อมะเร็ง นอกจากมะเร็งแล้วสารพิษในบุหรียังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพตามมา เช่น อัมพาต ภาวะสมองเสื่อม หอบหืด หลอดเลือดหัวใจตีบ ความดันโลหิตสูง และกระดูกพร่องบาง เป็นต้น (The Health Professional Alliance Against Tobacco, 2017) ในปี พ.ศ. 2560 พบว่ามีคนไทย 1 ล้านคน ที่มีชีวิตอยู่แต่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และพบว่าการสูบบุหรี่ทำให้อายุสั้นลง 12 ปี และป่วยหนักโดยเฉลี่ย 2.5 ปี ก่อนเสียชีวิต นอกจากนี้การสูบบุหรียังทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจหลายหมื่นล้านบาทต่อปีจากค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่มีสาเหตุจากบุหรี (ประกิจ วาทีสาทกกิจ, 2560) อย่างไรก็ตามสถานการณ์นักสูบหน้าใหม่พบว่า วัยรุ่นคือกลุ่มที่เป็นนักสูบหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับวัยอื่น บริษัทบุหรีหรือออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดนักสูบหน้าใหม่โดยมีการเปลี่ยนแปลงรสชาติ กลิ่น และประสาทสัมผัสอื่น ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการสูบ และหวังผลให้มีพฤติกรรมสูบง่ายมากขึ้นนำไปสู่การพัฒนาเป็นนักสูบประจำต่อไป (Action on Smoking and Health Foundation, 2018)

ในประเทศไทย พบว่าวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมสูบบุหรีเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2557 พบว่าวัยรุ่นไทยกลายเป็นนักสูบหน้าใหม่ 547 คนต่อวัน (ประกิจ วาทีสาทกกิจ, 2560) การศึกษาในเด็กและเยาวชนของภาคเหนือ พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 46.9) มีการสูบบุหรีมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ รองลงมาคือนักเรียนอาชีวศึกษา (ร้อยละ 27.5) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 10.4) และนักเรียนประถมศึกษา (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ ซึ่งก่อนหน้านี้มีการศึกษาในนักเรียนระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดลำพูน พบว่านักเรียนร้อยละ 36.1 สูบบุหรีใน 3 เดือนที่ผ่านมา (พิมพ์พิสาข์ จอมศรี, อภินันท์ อร่ามรัตน์, เพ็ญประภา ศิวิโรจน์, และ สำราญ กันทวิ, 2560) จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้บุหรีในกลุ่มวัยรุ่น ประกอบไปด้วย 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ และการรับรู้ในสมรรถนะแห่งตน เป็นต้น ปัจจัยครอบครัว เช่น การมีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด ปัจจัยเพื่อน เช่น ความขัดแย้งรุนแรงกับเพื่อน ปัจจัยสถานศึกษา เช่น การไม่ได้รับการยอมรับในสถานศึกษา และปัจจัยด้านชุมชน เช่น สามารถเข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย กฎระเบียบในชุมชนไม่เคร่งครัด เป็นต้น (Alolabi et al., 2020; Hawkins, Bach, & Baum, 2016)

การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปริญญาตรีในแต่ละคณะมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของวิชาชีพ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลมีนโยบายการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาใช้เทคโนโลยีที่มีบทบาทต่อการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น ประกอบกับลักษณะของผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางยังเป็นสิ่งสำคัญ ตามหลักการจัดการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างความรู้ (Constructing of Knowledge) หมายถึง กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง 2) การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในสังคม 3) การมีส่วนร่วมทางกาย (Physical Participation) หมายถึง การให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน 4) การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการในการผลิตสื่อสารสนเทศ และ 5) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ในหลายลักษณะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ หลักการจัดการเรียนการสอนชิปปาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งทางกาย สติปัญญา และสังคม ส่วนการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์นั้น มีการเกิดควบคู่ไปกับทุกด้านอยู่แล้ว (ทิตินา แคมมณี, 2555)

ดังนั้นเพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับบุหรืที่มีความครอบคลุม ทันสมัย และเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ร่วมออกแบบการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาบุหรืที่สอดคล้องเหมาะสมกับวัยและความต้องการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อการบูรณาการการจัดการเรียนสอนเรื่องบุหรืและการควบคุมการสูบบุหรืในรายวิชาสารสนเทศโดยใช้ CIPPA ร่วมกับอาจารย์ผู้สอน นักวิชาการบุหรื และนักศึกษา ซึ่งหวังผลว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าวจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องและส่งผลให้นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจนเกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบชิปปาต่อการบูรณาการเนื้อหาบุหรืในรายวิชาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด CIPPA โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและสร้างความรู้เรื่องบุหรีด้วยตนเอง (C: Constructing of knowledge) โดยการค้นหาข้อมูลเรื่องบุหรีจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และแหล่งความรู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในสังคม (I: Interaction) จนก่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องบุหรี โดยการผลิตสื่อสารสนเทศเกี่ยวกับบุหรีและการควบคุมบุหรี (P: Physical Participation) โดยการสนทนากลุ่มและแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในประเด็นเนื้อหาของบุหรีที่ต้องนำมาใส่ในสื่อสารสนเทศ (P: Process Learning) กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเรียนรู้และเป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง (Application) กระทั่งเกิดผลลัพธ์คือ ผู้เรียนเกิดความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุหรี และการควบคุมการสูบบุหรี รวมถึงบรรลุตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาสารสนเทศได้ตามเกณฑ์การศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (ชาย โพธิ์สิตา, 2554) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังต่อไปนี้ 1) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนรายวิชาสารสนเทศจากคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ (คณะละ 2 คน) 2) ตัวแทนนักศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ (คณะละ 2 คน) ที่กำลังศึกษารายวิชาสารสนเทศในปีการศึกษา 2562 และ 3) กลุ่มนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญการทำงานด้านบุหรีหรือสารเสพติดอื่น ๆ 6 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธียึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก (Purposeful Sampling) การพัฒนาสื่อสารสนเทศบุหรีใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดคือ นักศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่กำลังศึกษารายวิชาสารสนเทศในปีการศึกษา 2562

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยการนำโครงร่างการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยเชียงราย เลขที่จริยธรรม EC062019002 เมื่อได้รับอนุญาตผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติ แล้วชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แก่กลุ่มตัวอย่าง และสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัยโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง ให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการขอยุติการเข้าร่วมการวิจัยโดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น และหากกลุ่มตัวอย่างมีข้อสงสัยสามารถสอบถามจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (R & D) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปาต่อการบูรณาการเนื้อหาบุหรืในรายวิชาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับ ดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (Research 1)

1. จัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาสารสนเทศ คือ ประธานรายวิชาสารสนเทศจากคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อพิจารณาและสรุปประเด็นที่จะใช้มาตั้งข้อคำถามในการเตรียมการสนทนากลุ่มต่อไป

2. โดยการดำเนินการสนทนากลุ่ม (ครั้งที่ 1) ในกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านบุหรื สำหรับข้อคำถามหรือประโยคในการสนทนาได้จากการทบทวนวรรณกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับบุหรื ลักษณะสื่อสารสนเทศที่เหมาะสมกับเยาวชน เนื้อหาบุหรืที่เหมาะสมกับการนำไปใช้กับสื่อสารสนเทศสำหรับเยาวชน เป็นต้น หลังจากนั้นนักวิจัยสรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดย Content Analysis เนื้อหาเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับบุหรื ลักษณะสื่อสารสนเทศที่เหมาะสมกับเยาวชน และเนื้อหาบุหรืที่เหมาะสมกับการนำไปใช้กับสื่อสารสนเทศสำหรับเยาวชน

4. จัดประชุมผู้สอนรายวิชาสารสนเทศจากคณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อนำเสนอผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

ขั้นการดำเนินงาน (Develop 1)

5. ขั้นการดำเนินงาน อาจารย์ประจำรายวิชานำเนื้อหาที่ได้จากการสนทนากลุ่มไปบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนในรายวิชาสารสนเทศ โดยให้ผู้เรียนออกแบบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง (C: Constructing of Knowledge) จากการผลิตสื่อสารสนเทศเกี่ยวกับบุหรืและการควบคุมการสูบบุหรืโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย (I: Interaction) ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จนก่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องบุหรื กิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน จากการผลิตสื่อสารสนเทศที่เกี่ยวกับบุหรืและการควบคุมบุหรื (P: Physical Participation) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวทางสมองหรือความคิด ซึ่งต้องมีความท้าทายก่อให้เกิดความจดจ่อในการคิดและสนุกที่จะคิด

โดยการสนทนากลุ่มในประเด็นเนื้อหาของบุหรีที่ต้องนำมาใส่ในหลักสูตรการเรียนการสอน และการออกแบบสื่อสารสนเทศด้วยตนเอง (P: Process Learning) กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเรียนรู้และเป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง (Application) และลงมือผลิตสื่อสารสนเทศ โดยเน้นให้นักศึกษาพัฒนาสื่อสารสนเทศตามประเด็นที่สรุปได้จากการสนทนากลุ่ม

6. ให้นักศึกษานำสื่อสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ตามกลุ่มเป้าหมายที่ตนเองวางแผนจะให้ความรู้เรื่องบุหรี และประเมินความพึงพอใจของสื่อสารสนเทศจากกลุ่มเป้าหมายตามที่วางแผนไว้ เช่น กลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา และกลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นต้น

ขั้นการประเมินผล (Research 2)

7. ดำเนินการสนทนากลุ่ม (ครั้งที่ 2) ในกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษา เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA เนื้อหา และสื่อสารสนเทศเรื่องบุหรีและการควบคุมการสูบบุหรี และกลุ่มนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านบุหรี เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อเนื้อหาและสื่อสารสนเทศเรื่องบุหรีและการควบคุมการสูบบุหรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยข้อคำถามจะเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA เนื้อหาและสื่อสารสนเทศเรื่องบุหรี และการควบคุมการสูบบุหรี

8. นักวิจัยสรุปการดำเนินงานและเขียนรายงาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นการดำเนินงาน และขั้นการประเมินผล โดยกำหนดรหัสผู้ให้ข้อมูลคือ Lec คืออาจารย์ผู้สอน Exp คือผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารเสพติด TE คือนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ NS คือนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และ PH คือนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ ผลการศึกษามีผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (จากการสนทนากลุ่ม)

การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 ในกลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านบุหรี ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ของการใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบในนักศึกษาว่า นักศึกษาบางส่วนยังสูบบุหรีแม้จะทราบว่าเกิดอันตรายต่อสุขภาพ (ดังเช่นการให้ข้อมูลตามข้อ 1, 3 และ 4) ภาวะเสี่ยงของสถานศึกษาที่มีในปัจจุบันมีผลน้อยต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี (ดังเช่นการให้ข้อมูลตามข้อ 2) และความรู้เกี่ยวกับบุหรีมีความแตกต่างกันในแต่ละคณะ (ดังเช่นการให้ข้อมูลตามข้อ 5, 6 และ 7) รายละเอียดดังตัวอย่างข้อมูลต่อไปนี้

1. สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชน

“ถ้าอยากรู้ต้องไปร้าน (ซื้อฉับ) ครับ คนที่บอกว่าไม่สูบก็สูบลไปเที่ยว” TE1

“ยังสูบกันอยู่เยอะนะคะ เห็นได้ทั่วไป เดียวนี้นักศึกษาเขาไม่ค่อยกลัวใคร
จะมองว่าแบบไหน” Exp1

“รู้ตัวว่าคนไหนสูบถ้าเป็นเด็กคณะตัวเอง เคยตักเตือนแต่ก็ห้ามเขา
ไม่ได้หรอกคะ เขาไม่ได้สูบให้เราเห็น” Lec2

2. ลักษณะและผลลัพธ์ของการควบคุมการสูบบุหรี่ของสถานศึกษา

“ป้ายห้ามสูบบุหรี่ในสถาบันมีตามกฎระเบียบคะ” Lec1

“ทางสถาบันน่าจะทำความร่วมมือกับชุมชนในกฎระเบียบเรื่องเหล้าบุหรื
ด้วยคะ” Exp1

“เห็นป้ายก็ไม่สูบครับเพราะจะถูกปรับ ถ้าตรงไหนไม่มีป้ายแปลว่า
สูบได้ครับ” PH1

3. ปัจจัยที่ทำให้เยาวชนสูบบุหรี่

“เวลาไปเที่ยว อยากสนุกก็ใช้กันเป็นกลุ่มคะ” NS1

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเยาวชนที่สูบบุหรี่

“เมื่อก่อนผมทั้งสูบบุหรี่เหล้านี้เรื่องอชี้ครับ ยาบ้า ยาไอซ์ผมก็ลอง มาเจอ
ตอนเพื่อนผู้หญิงผมอยู่ ๆ ก็ปวดท้อง อ้วกเป็นสีดำ น่ากลัวครับ ผมอยู่ด้วยตลอด
หมอบอกว่าเลือดออกในกระเพาะ ตอนนีผ้มเลยเลิกหมดแล้ว” TE1

5. การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับบุหรื

“บนของบุหรืที่น่ากลัวครับ แต่เขาก็มีถุงหุ้ม ลายสวย ๆ ขาย ไม่เห็นแล้วครับ
ก็ซื้อมาสูดได้ แค่มอง” TE2

“เราสับสน ก็ไม่ได้หาหรือคิดว่ามีผลเสียอะไร หาว่ามีปัญหาอะไรใหม่
มากกว่าครับ” TE1

6. ลักษณะสื่อสารสนเทศที่เหมาะสม

“เราตามความคิดเด็กไม่ทัน บางทีเขาก็มองเฉย ๆ ต้องถามเด็กว่าแบบไหนดี
แบบไหนเหมาะกับเขาครับ” Exp2

“ป้ายนี้เฉย ๆ ครับ ป้ายให้ความรู้แล้วยิ่งแล้วใหญ่ ไม่อ่านเลยครับ ตัวหนังสือเยอะ
ผมก็รู้อยู่แล้วด้วย คนอื่นด้วย” TE2

“หาอะไรที่ใหม่ ๆ ไม่ซ้ำของเดิม เรื่องที่เขาไม่เคยรู้ค่ะ” PH2

7. เนื้อหาบทเรียนที่เหมาะสมกับการนำไปใช้กับสื่อสารสนเทศ

“นักศึกษาพยาบาลนี้เรารู้กันแล้วเรื่องโทษค่ะ เนื้อหาน่าจะเป็นแบบอื่น
ที่ไม่เคยรู้ถึงจะน่าสนใจกว่า” NS2

“ของวิเศษนี้พวกผมรู้ว่าไม่ดี แต่มันยังไม่ถึงกับทำให้ไม่สบายครับ” TE2

“พวกผมสนใจผู้หญิงที่สูบบุหรี่ครับ แต่คิดว่าแค่เล่น ๆ ผู้หญิงเขาจะรู้
ไหมครับ” TE1

“ทำให้เห็นบุหรี่หลายด้านค่ะ มือสอง มือสาม บางคนยังไม่รู้ว่าแปลว่า
อะไรค่ะ” PH2

ขั้นตอนดำเนินงานในรายวิชาสารสนเทศ

1. การบูรณาการเรื่องบทเรียนและการควบคุมการสูบบุหรี่ในรายวิชาสารสนเทศ

จากการดำเนินการบูรณาการการจัดการเรียนสอนโดยใช้กรอบของ CIPPA เรื่องบทเรียน
และการควบคุมการสูบบุหรี่ในรายวิชาสารสนเทศ ผ่านกระบวนการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ
ด้านสารสนเทศ อาจารย์ประจำรายวิชาสารสนเทศ และนักศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทำให้ได้เนื้อหาเรื่องบทเรียนและการควบคุม
การสูบบุหรี่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำสื่อสารสนเทศ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่นักศึกษา
แต่ละกลุ่มนำมาผลิตสื่อสารสนเทศเกิดขึ้นจากการระดมสมองและค้นหาข้อมูลตามความสนใจ
ด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาได้ประเด็นที่แตกต่างกันดังนี้

1.1 คณะพยาบาลศาสตร์ เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงจากการสูบบุหรี่ บุหรี่มือสอง กฎหมายบุหรี่ในสถานศึกษา บุหรี่ไฟฟ้า โทษและพิษภัยของบุหรี่

1.2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับบุหรี่มือสาม โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และผลเสียจากการสูบบุหรี่ในหญิงตั้งครรภ์

1.3 คณะวิศวกรรมศาสตร์ เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับโทษและพิษภัยที่เกิดจากการสูบบุหรี่

2. สื่อสารสนเทศ

ลักษณะสื่อสารสนเทศการให้ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ที่พัฒนาขึ้นมีรูปแบบที่หลากหลายดังต่อไปนี้

2.1 คณะพยาบาลศาสตร์ ผลิตสื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) เรื่องการประเมินความเสี่ยงจากการสูบบุหรี่ จำนวน 1 ชิ้น สื่อมัลติมีเดียภาพเคลื่อนไหว (Animation) เรื่องบุหรี่มือสอง จำนวน 1 ชิ้น สื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) เรื่องกฎหมายบุหรี่ในสถานศึกษา จำนวน 1 ชิ้น สื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) เรื่องบุหรี่ไฟฟ้า จำนวน 1 ชิ้น และสื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) โทษและพิษภัยของบุหรี่ จำนวน 2 ชิ้น

2.2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ ผลิตสื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) จำนวน 4 ชิ้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับโทษจากการสูบบุหรี่ทั้ง 4 ชิ้น

2.3 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ผลิตสื่อมัลติมีเดียคลิปวิดีโอ (Clip) จำนวน 4 ชิ้น โดยเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับโทษและพิษภัยที่เกิดจากการสูบบุหรี่ทั้ง 4 ชิ้น

ขั้นการประเมินผล (จากการสนทนากลุ่ม)

การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 ในกลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านบุหรี่โดยกลุ่มตัวอย่างไม่ซ้ำกับบุคคลที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 (ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์) หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในรายวิชาสารสนเทศพบว่ากลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นว่า การผลิตสื่อสารสนเทศโดยการเรียนรู้แบบ CIPPA ทำให้นักศึกษามีความรู้สึกท้าทายกับโจทย์การผลิตสื่อสารสนเทศที่ตนเองได้รับ รู้สึกสนุกที่ได้ค้นคว้าหาความรู้ นอกห้องเรียน และการได้มีโอกาสไปพูดคุยหาประสบการณ์ตรงจากผู้สูบบุหรี่หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้สูบบุหรี่ ทำให้นักศึกษาเข้าใจมุมมองที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล และบางข้อสงสัยของนักศึกษาได้รับความกระจ่างขึ้นเมื่อได้พูดคุยกับผู้ที่เคยได้รับผลกระทบร้ายแรงจากการสูบบุหรี่ ทำให้ความอยากรู้อยากลองสูบบุหรี่รวมถึงสารเสพติดอื่นหมดไป เช่น ประสบการณ์ของผู้ที่เคยผ่านการใส่ท่อช่วยหายใจมาก่อน เป็นต้น การหาความรู้เรื่องบุหรี่และการควบคุมการสูบบุหรี่จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้ได้ความรู้ที่แตกต่างจากที่เคยเรียนมา และเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เคยเรียนแต่ทฤษฎีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การได้พบปะกับผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับบุหรี่ที่แตกต่างกันยังทำให้นักศึกษารู้สึกท้าทายที่จะผลิตสื่อสารสนเทศที่หลากหลาย

เพื่อตอบโจทย์ของแต่ละบุคคลที่มีประสบการณ์ต่างกัน ทั้งนี้ อยากได้โอกาสในการพบปะกับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านบุหรีเพื่อผลิตสื่อสารสนเทศที่มีคุณภาพและมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น การผลิตสื่อ
เพื่อตอบโจทย์ตามที่นักศึกษาได้รับทำให้เพิ่มการเรียนรู้เรื่องการทำงานเป็นทีม เมื่อการทำงาน
มีปัญหา มีข้อโต้แย้ง สมาชิกในกลุ่มจะพยายามปรับเพื่อที่จะทำงานให้บรรลุตามที่ได้รับ และ
ผลลัพธ์สุดท้ายคือสื่อสารสนเทศที่ผลิตออกมาและได้เผยแพร่เพื่อทดลองใช้ไปแล้วนั้น ทำให้
นักศึกษามีความรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อยากผลิตสื่อเพื่อเป็นประโยชน์เรื่องอื่น ๆ
และอยากแนะนำให้ผู้อื่นเข้ามาชมสื่อที่ตนเองพัฒนาขึ้น

จากการสนทนากลุ่มในด้านความพึงพอใจจากนักศึกษาและอาจารย์ประจำรายวิชา
ในประเด็นกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบ CIPPA อาจารย์ให้ความเห็นว่า นักศึกษามีความ
กระตือรือร้นในการค้นหาข้อมูล และเข้าปรึกษากับอาจารย์ประจำกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ สำหรับ
ผลการเรียนรู้ในรายวิชาสารสนเทศ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนรู้อยู่ในระดับดี (ระดับ
คะแนน B) ขึ้นไป สำหรับความสนใจต่อประเด็นบุหรีและการควบคุมการสูบบุหรี พบว่านักศึกษา
ซักถามตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาเพื่อนำไปผลิตสื่อสารสนเทศจากอาจารย์ประจำ
รายวิชาอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ศึกษายังติดตามดูผลงานสารสนเทศของเพื่อนกลุ่มอื่น
แล้วมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อบูรณาการเนื้อหาเรื่องบุหรี
และการควบคุมการสูบบุหรีโดยใช้ CIPPA ผ่านรายวิชาสารสนเทศ ผลจากการศึกษาโดยการ
สนทนากลุ่มพบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีประเด็นที่สนใจในเนื้อหาเรื่องบุหรี
ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการประเมินความเสี่ยงจากการสูบบุหรี กฎหมายบุหรี
ในสถานศึกษา บุหรีไฟฟ้า โทษและพิษภัยของบุหรี รวมถึงเรื่องบุหรีมือสอง ซึ่งแตกต่าง
จากประเด็นที่นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์มีความสนใจ
โดยนักศึกษาจากทั้ง 2 คณะ มีความสนใจในประเด็นที่เหมือนกันคือ โทษและพิษภัยจาก
การสูบบุหรี สาเหตุที่นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะสาธารณสุขศาสตร์มีความสนใจ
ในประเด็นที่คล้ายคลึงกันเนื่องจากว่า ในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาของทั้ง 2 คณะดังกล่าว
ไม่ผ่านการเรียนในรายวิชาที่มีเนื้อหาโดยละเอียดเกี่ยวกับบุหรีมาก่อน ซึ่งแตกต่างจาก
คณะพยาบาลศาสตร์ที่นักศึกษาเคยผ่านการเรียนในรายวิชาการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพ
มาก่อน โดยในรายวิชามีการบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับบุหรีและเครื่องตีแมลงอกฮอลล์ไว้บางส่วน
ดังนั้น ประเด็นเนื้อหาที่นักศึกษาพยาบาลสนใจจึงเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาอยากมีความรู้เพิ่มเติม
ในประเด็นนั้นหรือเป็นเนื้อหาที่เป็นเรื่องใหม่ต่อประสบการณ์ของนักนอกจากนี้ยังอาจเป็น

ผลจากธรรมชาติที่แตกต่างกันของนักศึกษาแต่ละคณะ ดังการศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสยาม พบว่านักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีมีพฤติกรรมสูบบุหรี่มากกว่านักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์การแพทย์ (เสถียร พูลผล,
นฤมล โพธิ์ศรีทอง, อรรพรรณ จิตรวานิช, และ รักษ์จินดา วัฒนาลัย, 2562) เช่นเดียวกับการ
ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่รายงานว่านักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีมีพฤติกรรมสูบบุหรี่มากกว่านักศึกษากลุ่มอื่น (นิยม จันทน์นวล และ พลากร
สืบสำราญ, 2559) จากพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์สนใจ
ในเรื่องของพิษและโทษจากการสูบบุหรี่มากกว่าประเด็นอื่น อย่างไรก็ตาม ผลจากการสนทนากลุ่ม
หลังสิ้นสุดการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาทุกคณะมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาเรื่องบุหรี่
ที่นักศึกษาได้เรียนรู้ และพึงพอใจต่อผลงานสื่อสารสนเทศที่นักศึกษาผลิตด้วยตนเอง รวมถึง
นักศึกษามีความประทับใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามกรอบ CIPPA

กรอบแนวคิด CIPPA มีเป้าหมายคือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเรียนรู้
ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม (ทิตินา แฉมณี, 2555) จนก่อให้เกิด
เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ผลลัพธ์จากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเรื่องบุหรี่
และการควบคุมการสูบบุหรี่ในรายวิชาสารสนเทศ มีผลลัพธ์ดังต่อไปนี้ 1) กิจกรรมการเรียนรู้
ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางกาย เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้มีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย
ตามความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน โดยการผลิตสื่อสารสนเทศเกี่ยวกับบุหรี่
และการควบคุมบุหรี่ 2) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน
เคลื่อนไหวทางสมองหรือความคิด ซึ่งต้องมีความท้าทายก่อให้เกิดความจดจ่อในการคิด
และสนุกที่จะคิด โดยการสนทนากลุ่มในประเด็นเนื้อหาของบุหรี่ที่ต้องนำมาใส่ในหลักสูตร
การเรียนการสอน และการออกแบบสื่อสารสนเทศด้วยตนเอง และ 3) กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียน
มีส่วนร่วมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิด
การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ตามกรอบ CIPPA พบว่าอาจารย์และนักศึกษามี
ความพึงพอใจ เนื่องจากการเรียนรู้แบบ CIPPA นั้นสามารถตอบสนองได้ตรงกับความต้องการ
ในประเด็นที่นักศึกษาสนใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักชิปปาทำให้ผู้เรียนเกิด
ความกระตือรือร้น ตื่นตัว สามารถพัฒนาความคิดและใช้ความคิดได้อย่างเต็มที่ จากการลงมือ
ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะ
การอยู่ร่วมกันทางสังคม ที่ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกลุ่ม และทำให้เกิดพฤติกรรม
กล้าแสดงออก สามารถแลกเปลี่ยนความรู้โดยใช้หลักเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อตนเองและ
ต่อส่วนรวม ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวในการแสวงหาเนื้อหาและนำมาผลิตสื่อ การผ่านกระบวนการ
เรียนรู้ด้วยตนเองยิ่งเพิ่มความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง

ทัศนคติต่อบุหรี่ ยังเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน เรื่องบุหรี่และการควบคุมการสูบบุหรี่ในรายวิชาสารสนเทศอีกด้วย จากการสนทนากลุ่ม หลังสิ้นสุดกระบวนการวิจัย พบว่านักศึกษามีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ที่ถูกต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ จากบุคคลที่มีประสบการณ์จริงจากการสัมผัสบุหรี่ที่แตกต่างกัน นักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ให้ความเห็นว่า ความอยากรู้อยากลองบุหรี่ลดลงเมื่อมีโอกาสได้พูดคุยกับผู้ที่สูบบุหรี่แล้ว ผ่านประสบการณ์การช่วยฟื้นคืนชีพ ในขณะที่นักศึกษาบางส่วนได้ทราบถึงความเดือดร้อนของผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้สูบบุหรี่ ความแตกต่างของการเรียนรู้เรื่องบุหรี่ผ่านประสบการณ์ตรง และการค้นคว้าหาความรู้จากหลากหลายแหล่ง ทำให้นักศึกษามีความต้องการที่จะเพิ่มความรู้ ความเชี่ยวชาญของตนเองในเรื่องบุหรี่เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการผลิตสื่อสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนต่อไป จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบ CIPPA นั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสร้างสื่อสารสนเทศเกี่ยวกับ บุหรี่ในรูปแบบของตนเอง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน เกิดความภูมิใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและสื่อสารสนเทศที่ผลิตขึ้นเอง (อุษาพร เสวกวิ และ เน่งน้อย ทรงกำพล, 2562) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษาได้มีโอกาสสรรหาความรู้ด้วยตนเองตั้งแต่ต้น มีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาที่จะผลิตสื่อสารสนเทศ ได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกลุ่ม และมีโอกาสเสนอผลงานของกลุ่ม มีโอกาสวางแผนและออกแบบสื่อสารสนเทศด้วยตนเอง อีกทั้งอาจารย์ประจำรายวิชายังทำหน้าที่ เป็นผู้สอน ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหาขณะทำงานกลุ่ม จนผลลัพธ์ สุดท้ายนอกจากการเรียนรู้แล้วผู้เรียนยังเกิดความภูมิใจในความสำเร็จที่เกิดขึ้น และช่วยให้ผู้เรียน ได้สรุปข้อความรู้ที่ศึกษามาด้วยตัวเอง (ชาญวิทย์ หาญรินทร์, 2555) นอกจากนี้ การเรียนการสอน ผ่านสื่อสารสนเทศนั้นยังเหมาะสมกับวัยของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 อีกด้วย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลจากการจัดการศึกษาโดยใช้หลักชิปปาทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงและตรงกับความต้องการของผู้เรียน และผลจากการศึกษายังได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสารสนเทศโดยใช้หลักชิปปาในการดำเนินการให้ความรู้เรื่องบุหรี่แก่นักศึกษาควบคู่กันไปด้วย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ ควรมีนโยบายสนับสนุนการเรียนการสอนแบบ CIPPA และนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ CIPPA ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ได้ต่อไป โดยเฉพาะในรายวิชาที่ต้องการกระตุ้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น รายวิชา

วิจัยทางการพยาบาล และรายวิชานวัตกรรมทางการพยาบาล เป็นต้น ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป คือ ควรมีการติดตามผลลัพธ์ในระยะยาว เช่น ทักษะการต่อบุหรี่ของนักศึกษา และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยการสนับสนุนทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ชาวนิวิทย์ หาญรินทร์. (2555). การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้รูปแบบชิปปาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 106–119.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). *การสอนวิทยาศาสตร์: ฐานความรู้เพื่อกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิยม จันทร์นวล และ พลากร สืบสำราญ. (2559). สถานการณ์การสูบบุหรี่ของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี: ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปลอดบุหรี่. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 1–10.
- ประกิต วาทีสาทกกิจ. (2560). *สถิติและการสูญเสียจากการสูบบุหรี่ในประเทศไทย*. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2561, จาก Nation TV, www.nationtv.tv
- พิมพ์พิสาข์ จอมศรี, อภินันท์ อร่ามรัตน์, เพ็ญประภา ศิวิโรจน์, และ สำราญ กันทวิ. (2560). ความชุกของการใช้สารเสพติด และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สารเสพติดกับพฤติกรรมแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจของนักเรียนอาชีวศึกษา. *พยาบาลสาร*, 2(44), 172–181.
- เสถียร พูลผล, นฤมล โพธิ์ศรีทอง, อรวรรณ จิตรวาณิช, และ รักษ์จินดา วัฒนาลัย. (2562). การศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. *Veridian E-Journal*, 12(1), 1107–1125.
- อุษาพร เสวกวิ และ เน่งน้อย ทรงกำพล. (2562). แนวคิดในการสร้างแบบเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้โมเดลชิปปา. *วารสารราชพฤกษ์*, 17(2), 1–13.

- Action on Smoking and Health Foundation. (2018). *Teenager Victims Cigarette Company*. Retrieved from <http://www.smokefreezone.or.th/>
- Hawkins, S. S., Bach, N., & Baum, C. F. (2016). Impact of Tobacco Control Policies on Adolescent Smoking. *Journal of Adolescent Health*, 58(6), 679–685.
- Reitsma, M. B. et al. (2021). Spatial, Temporal, and Demographic Patterns in Prevalence of Smoking Tobacco Use and Attributable Disease Burden in 204 Countries and Territories, 1990–2019: A Systematic Analysis from the Global Burden of Disease Study 2019. *The Lancet*, 397(10292), 2337–2360. doi: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(21\)01169-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)01169-7)
- The Health Professional Alliance Against Tobacco. (2017). *Guide to Smoking Cessation for Citizens*. Nakhon Pathom: Sintaweekit Printing.